

Lunchvoorstelling

Don Giovanni: een opera om van te smullen

Binnen een uur Mozarts opera *Don Giovanni* achter de kiezen hebben, inclusief een heerlijke lunch. Dat kan de volgende weken rond lunchtijd in schouwburg de Harmonie in Leeuwarden.

 Gerbrich van der Meer

Doe iets met opera, wij leverden de zangers', kreeg Janneke de Haan (1984) twee jaar geleden als opdracht mee toen ze voor haar opleiding, de regieopleiding aan de Amsterdamse Theaterschool een korte theaterlijke bijdrage moest leveren in verband met het jubileum van het Muziektheater in Amsterdam. De korte, maar krachtige uitvoering met zangers van Opera

Ik fûn it in útdaging om 'Don Giovanni' te bewurkjen ta in foarstelling dy't foar eltsenien te behappen is

Studio Nederland deed iets met de theatermaakster. Wat was muziek toch een prachtig medium om binnen theater te gebruiken! Geïnspireerd geraakt, zette De Haan een jaar later voor haar afstudeerproductie twintig klassieke zangers in.

Don Giovanni, de lunchvoorstelling waar drie operazangers en drie musici aan meewerken, is eigenlijk een vervolg op dat operaproject, vertelt De Haan. „Myn âlddosinte fan de Jeugd Theater Skoalle, Hilde Mulder, dy't ek artystyk lieder is fan Meeuw Jonge Theatremakers, hie it projekt yn it Muziektheater sjoen en wie entûsjast. Dit wie krekt wat foar Fryslân, fûn se.” De Jeugd Theater School

is voor de Haan bekend terrein. Als twaalfjarige stapte ze de school als leerling binnen. Ze volgde er de regieschool voor Jongeren en deed daar in 2012 haar eerste productie: *Blackbird*.

De Haan pakte de uitnodiging van Mulder om *Don Giovanni* voor Meeuw te produceren met beide handen aan en wist meteen dat ze de opera nog eens goed zou opschudden. De oorspronkelijke *Don Giovanni* is een opera van Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) die in 1787 voor het eerst werd opgevoerd. Samen met *Così van tutte* en *Le Nozze di Figaro* behoort de opera tot de 'grote Italiaanse drie' van Mozart. „Oer it generaal fyn ik opera's yn de útfiering hiel statysk en faak ek elitêr, wylst de muzyk prachtich is en de ferhaaltsjes hiel leuk. Ik fûn it in útdaging om sa'n stik te ferwurkjen ta in foarstelling dy't foar eltsenien te behappen is.”

Brainstorm

In een brainstormsessie met schouwburg De Harmonie en Mulder werd besloten om de voorstelling in de vorm van een lunchvoorstelling te gieten. „Soks docht de Harmonie wol faker. Ik fûn dat ek in geskikt idee. It publyk hat dan echt wat te dwaan. Wylst sy sitte te iten, spilet it ferhaal him tusken de tafels ôf. Dat prikkelt, jo wurde der noch mear yn meisleep.”

„Dizze foarm hellet ek in drompel fuort”, vervolgt De Haan. „Neffens my sil ek dyjinge dy't net fan opera hâldt, hjir fan smulle. Alle yngrediinten binne oanwêzich om in breed publyk yn hûs te krijen.” Ook jongeren? „Don Giovanni giet oer in spannend tema. It giet oer ferliede en fereale reitsje, oer leafde en lust, oer seksualiteit. Hoe fersiere jo ien en hoe geane je dêr op yn? Dat binne allegear prikkeljende tema's foar dy doelgroep. Dus dat komt fêst goed.”

Het past ook helemaal in haar vi-

sie over theater. „Ik wol teater foar in breed publyk tagonklik meitsje. Letterlik en figuerlik de doarren sa wiid mooglik iepen, sis ik altyd. Sa'n miel iten helpt dêr prachtich by. Leechdrompelijkheid betsjut trouwens perfoarst net maklik teater. Dêr doch ik gjin konsessy's oan. Troch de wize fan presintearjen, wol ik it publyk út-noegje om mei in frisse blik nei teater te sjen.”

Ingekort

De eerste stap was om de opera drastisch in te korten: van drie en een half uur naar pak 'm beet een uur. „Yn de oarspronklike *Don Giovanni* sitte ferskillende ferhaallinen. Don Giovanni is in grutte frouljusfersierder dy't it yn de opera oanleit mei ferskillende froulju.” In de door De Haan ingekorte versie beperkt Don Giovanni zich tot het verleiden van één vrouw: Zerlina, een boerenmeisje, bruid van Masetto.

Stap twee was het verkrijgen van operazangers, vertelt De Haan. „Dat

Dêrnei hellet er alles út de kast om de naive Zerlina foar him te winnen

wie minder maklik as dat ik tocht hie. Foarst wie it best lestich om de goede kontaktpersoanen op de noardlike konservatoaria te pakken te krijen. Twads kaam by de audysjes nei foaren dat prima operasjongers net dalik goede akteurs binne.” Maar het lukte. Arash Roozbehi, Yonathan van den Brink en Channa Malkin waren studenten die qua acteewerk ook wat te bieden hadden

De eerste repetities vonden plaats in Amsterdam. „Lekker tichteby foar eltsenien. Ek foar my. Ik wenje nammntlik op dit stuit yn Amsterdam.” Sinds vorige week oefent het gelegenheidsgezelschap in De Harmonie in Leeuwarden. Voor de muzi-

kale leiding vroeg De Haan musicus Peter Sijbenga. „Sa hie ik de hannen frij foar in teatrale ynfolling.” Die theaterlijke benadering is best slikken soms voor de operazangers, lacht De Haan. „Ik bin net op 'e hichte fan alle mores fan operahuzen. Freegje my net wat mei en wat net.” De theatermaakster liet zich in haar regie inspireren door het genre van de komedie. „In licht iroanyske toan kin in opera in hiel stik lichter meitsje.” Verschillende keren keken de zangers haar verschromt aan, als ze een voorstel deed. „Uteinlik koe it dan in briljant idee wêze, likegoed rûn it op neat út. Ik haw der sels dus ek in soad fan leard.”

Charmant

Ondertussen zijn de eerste repetities met publiek geweest. „Wy hawwe hiel positive reaksjes hân. It fansels ek bysûnder dat de muzyk live útfierd wurdt mei Peter Sijbenga efter de piano, Anne Korff de Gidts as selliste en Paula Lina as fioeliste.”

Rokkenjager Don Giovanni is in de versie van De Haan de charmante barman van schouwburg De Harmonie. „As it publyk binnenkomt, is hy drok mei hapkes en drankjes dwaande, hy makket de taffeltsjes skjin en ûntfangt de gasten. It liket of is er in meiwurker fan De Harmonie, tagelyk flirt er oan ien tried troch mei oare froulju.”

Als het kersverse echtpaar Zerlina en Masetto binnenstappen voor een glas champagne om hun huwelijk te bezegelen, doet Don Giovanni er alles aan om ook deze mooie dame te veroveren. Maar daarmee trapt hij tegen het zere been van Masetto. „Dat giet samar net. Don Giovanni wurket Masetto dan mei in smoes de doar út. Dêrnei hellet er alles út de kast om de nayve Zerlina foar him te winnen. As it hast slagget, komt Masetto wer werom. Dan binne de rapen gear, fansels. Hoe't dat ôfrinf? Dat ferklap ik net. Gewoan komme, soe 'k sizze.”

De voorstelling *Don Giovanni* speelt van vrijdag 12 tot en met 26 september om 12.30 uur in stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden. Openbare lunchvoorstellingen zijn te zien op 12, 18, 19, 25 en 26 september. Toegangsprijs: 18,00 euro. www.harmonie.nl

Opera in Fryslân

Se binne hjir yn Fryslân wat bretaler

Is het toeval dat opera zo'n thema is, het afgelopen jaar in Fryslân? Dit voorjaar pakte Tryater uit met de straatopera *De Iisfoarstin*. Afgelopen vrijdag had de opera *Keapmanskeunsten*, een initiatief van Tresoar en Opera Company Noord, waarbij een gepimpte versie van een opera van musicus Hotze Schuil (1842-1899) werd uitgevoerd, zijn laatste voorstelling in Burgum. Overmorgen start de ultrakorte opera *Don Giovanni* in Leeuwarden. „Miskien hat it ek mei it klimaat yn Fryslân te krijen”, aldus Janneke de Haan. „No't ik yn Amsterdam wenje falt it my noch mear op. Ik fyn de inisjiativen yn Fryslân faak wat bretaler

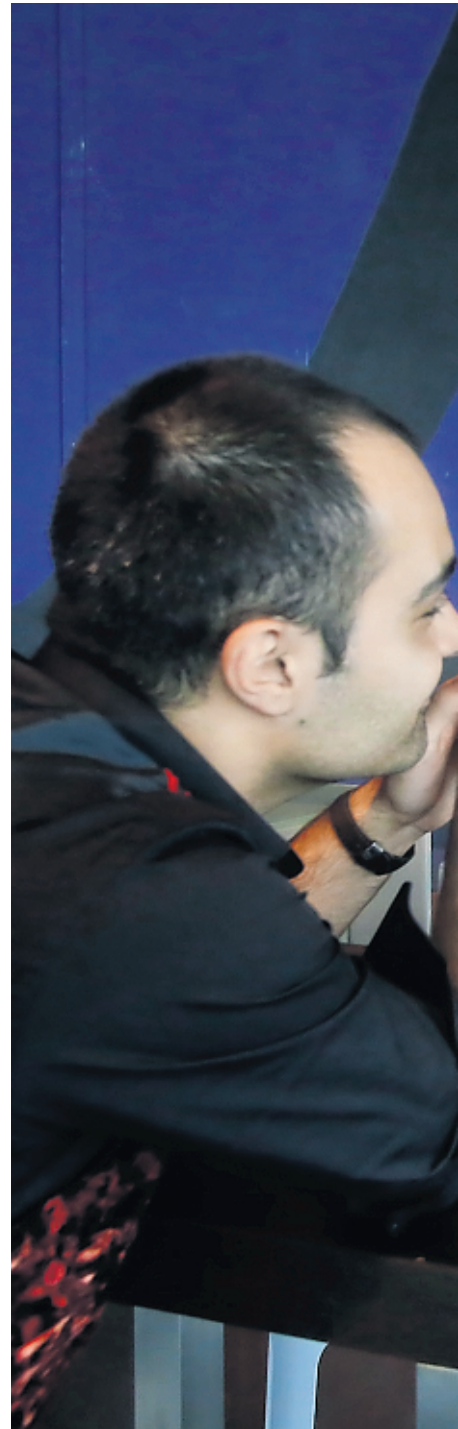
as hjir yn de haadstêd. Doe't ik ferline wike Yonathan, dy't yn Den Haach wennet, meinaam nei de opera *Keapmanskeunsten* wie er djip ûnder de yndruk. Dat soks bestiet. Dan binne dy stêden sa grut, en dan binne der sa'n soad kulturele uterings, mar soks hawwe se dêr net, sei er tsjin my. Ek koe er net út oer de reaksjes fan it publyk. Dy wikselswurking fûn er prachtich.” De in Grou gebore theatermaakster die opgroeide in Franeker, voelt zich nog steeds enorm thuis bij het theaterklimaat hier en zijn publiek. „Dêrom bin ik ek hiel bliid dat ik *Don Giovanni* hjir yn Ljouwert útfiere mei.”

Scène uit *De Iisfoarstin* van Tryater. Foto: Marchje Andringa

Barman Don Giovanni (Arash Roozbehi)

Masetto (Yonathan van den Brink) in ges